

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

HỒ CHÍ MINH

HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

NGUYỄN THÀNH VINH

NÂNG CAO BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ CỦA
ĐỘI NGŨ VĂN NGHỆ SĨ TRONG QUÂN ĐỘI
NHÂN DÂN VIỆT NAM HIỆN NAY

Ngành: Xây dựng Đảng và Chính quyền Nhà nước

Mã số: 9.31.02.02

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ
XÂY DỰNG ĐẢNG VÀ CHÍNH QUYỀN NHÀ NƯỚC

HÀ NỘI - 2024

Công trình được hoàn thành tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Công trình được hoàn thành tại:

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Người hướng dẫn khoa học: PGS,TS. Mai Đức Ngọc

TS. Lê Văn Hội

Chủ tịch Hội đồng:

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Phản biện 3:

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện

học tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền

vào hồi giờ ngày tháng năm 202...

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia, Hà Nội

- Trung tâm Thông tin - Thư viện, Học viện Báo chí và Tuyên truyền.

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội chiếm tỷ lệ đông đảo. Họ là những cán bộ chính trị, tác giả, nhà văn, nhà báo, nghệ sĩ, nhạc sĩ, vũ công, biên đạo múa, diễn viên đang học tập, rèn luyện và công tác ở các cơ quan, đơn vị văn hóa, văn học, nghệ thuật trong toàn quân. Những năm qua, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội đã đóng góp to lớn công sức, trí tuệ đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam vững mạnh về chính trị. Bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội là phẩm chất vô cùng quan trọng giúp họ vượt qua mọi khó khăn, thử thách, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Những năm qua, cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chính trị, ủy ban kiểm tra, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy các cơ quan, đơn vị trong Quân đội thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ. Nhờ đó, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân; sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao; góp phần tích cực vào việc xây dựng đời sống văn hóa, tinh thần tốt đẹp, phong phú và lành mạnh cho cán bộ, chiến sĩ, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, lên án, phê phán, đẩy lùi cái xấu, những hiện tượng tiêu cực trong xã hội. Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội kế tục xứng đáng các thế hệ đi trước và có bước phát triển, trưởng thành, tích cực sáng tạo nhiều tác phẩm, đóng góp nhiều hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật có giá trị phục vụ bộ đội và nhân dân.

Song bên cạnh đó, nhận thức của một số cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ chủ trì về tầm quan trọng, ý nghĩa nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ còn hạn chế; công tác lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ có thời điểm thiếu chặt chẽ,

hiệu quả chưa cao. Chưa phát huy hết vai trò của cơ quan chức năng trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ. Một số chỉ huy đơn vị quan tâm nâng cao trình độ nghề nghiệp mà chưa chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị cho các văn nghệ sĩ. Nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ chưa cụ thể, tỳ mỹ, hình thức nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ thiếu tính sáng tạo. Còn có văn nghệ sĩ ngại khó, ngại khổ tu dưỡng, tự rèn luyện; “cá biệt có văn nghệ sĩ có biểu hiện lệch chuẩn, tư tưởng “nhạt màu áo lính”, không tha thiết với đề tài “Lực lượng vũ trang - Chiến tranh cách mạng”, chưa bám sát đời sống bộ đội để phản ánh”.

Nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn hiện nay đặt ra những yêu cầu mới đối với xây dựng Quân đội. Để chống phá cách mạng Việt Nam, các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình” với những âm mưu, thủ đoạn mới. Mặt trái của cơ chế thị trường, tệ nạn xã hội, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cùng biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên của Đảng tác động đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm và bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội. Vì vậy, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội vừa là yêu cầu cấp thiết, vừa có ý nghĩa to lớn trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại trong giai đoạn hiện nay.

Từ những lý do trên, nghiên cứu sinh lựa chọn đề tài: “*Nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay*” làm luận án tiến sĩ. Đây là vấn đề có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc; đồng thời mang tính cấp thiết đối với việc phát huy vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại.

2. Mục đích, nhiệm vụ của luận án

2.1. Mục đích của luận án

Trên cơ sở nghiên cứu làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay; Luận án đề xuất yêu cầu và những giải pháp tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu của luận án

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án, xác định những vấn đề luận án cần tập trung giải quyết.

- Luận giải làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

- Khảo sát, đánh giá đúng thực trạng nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam từ năm 2018 đến năm 2023, chỉ ra ưu điểm, khuyết điểm, nguyên nhân và kinh nghiệm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

- Phân tích những yếu tố tác động, đề xuất yêu cầu và giải pháp tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận án

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Luận án nghiên cứu nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam; các tư liệu, số liệu điều tra, khảo sát thực tế từ năm 2018 đến năm 2023; phương hướng và giải pháp của luận án có giá trị ứng dụng đến năm 2035.

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Cơ sở lý luận của luận án là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí

Minh, đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, nghị quyết, chỉ thị của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Tổng cục Chính trị về chính trị, bản lĩnh chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị, xây dựng Đảng; văn hóa, văn học, nghệ thuật; văn nghệ sĩ; văn nghệ sĩ trong Quân đội.

4.2. Cơ sở thực tiễn

Thực trạng hoạt động nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam từ năm 2018 đến năm 2023; được biểu hiện thông qua các nghị quyết, chỉ thị, báo cáo của Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị, cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chính trị, cơ quan, đơn vị quản lý văn nghệ sĩ và kết quả điều tra, khảo sát của tác giả về vấn đề này.

4.3. Phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lênin và sử dụng các phương pháp nghiên cứu của khoa học chuyên ngành và liên ngành, cụ thể như sau:

Phương pháp lịch sử và lô gíc: Phương pháp này được sử dụng để có cái nhìn bao quát, toàn diện về những công trình nghiên cứu trước đó về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội từ các tài liệu liên quan đến đề tài.

Phương pháp nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn: Tác giả sử dụng phương pháp này để làm rõ, bổ sung và hoàn thiện những vấn đề về lý luận và thực tiễn nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam; cung cấp luận cứ khoa học cho việc học tập, nghiên cứu nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội.

Phương pháp phân tích và tổng hợp; thống kê và so sánh: Là phương pháp quan trọng trong thu thập, đối chiếu, so sánh các dữ liệu, số liệu, thông số hàng năm tại các báo cáo liên quan đến nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; là cơ sở để phân tích, đánh giá, tổng hợp các nội dung và đối tượng nghiên cứu một cách khách quan và chính xác.

Phương pháp điều tra xã hội học và phỏng vấn sâu: Đây là phương pháp được tiến hành trong quá trình nghiên cứu thực tế tại các cơ quan, đơn vị có văn nghệ sĩ để đánh giá chính xác những thuận lợi, khó khăn, những ưu điểm, tồn tại, hạn chế và giải pháp nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội hiện nay.

5. Đóng góp mới về mặt khoa học của luận án

- Luận án đã xây dựng quan niệm, luận giải được cấu trúc, nội dung bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội. Xây dựng được quan niệm, xác định được nội dung, phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; đúc rút được 04 kinh nghiệm có giá trị chỉ đạo thực tiễn.

- Luận án đề xuất 06 giải pháp nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay, trong đó có một số giải pháp mới là:

Một là, tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

Hai là, Phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

Ba là, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh gắn với việc đưa đội ngũ văn nghệ sĩ vào những điều kiện hoạt động có nhiều khó khăn, thử thách để rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần làm sáng tỏ những vấn đề lý luận và thực tiễn về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; cung cấp thêm luận cứ khoa học giúp các cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy, cán bộ chủ trì, cơ quan chính trị,... tham khảo, vận dụng vào thực tiễn lãnh

đạo, chỉ đạo, thực hiện nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội.

Luận án còn có thể dùng làm tài liệu tham khảo phục vụ nghiên cứu, giảng dạy, học tập những nội dung liên quan ở trong và ngoài Quân đội.

7. Cấu trúc của luận án

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, luận án gồm 4 chương, 9 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

Chương 1 gồm 03 tiết: **1.1. Những công trình nghiên cứu ở ngoài nước liên quan đến đề tài luận án; 1.2. Những công trình nghiên cứu ở trong nước liên quan đến đề tài luận án; 1.3. Khái quát kết quả nghiên cứu của các công trình đã công bố liên quan đến đề tài và những vấn đề cần tiếp tục giải quyết.**

Tiết 1.1 và tiết 1.2, trên cơ sở tổng thuật 23 công trình ở nước ngoài, 26 công trình ở trong nước về bản lĩnh chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị của cán bộ, đảng viên, quân nhân và văn nghệ sĩ trong quân đội, tác giả luận án tiếp thu, kế thừa những kết quả công trình nghiên cứu đi trước, tổng hợp, sắp xếp có hệ thống và làm sâu sắc hơn những vấn đề lý luận liên quan đến bản lĩnh chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội, những giải pháp nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội hiện nay.

Tiết 1.3, luận án khái quát kết quả nghiên cứu ở tiết 1.1; 1.2 và những vấn đề cần tiếp tục giải quyết, gồm: Luận giải làm rõ những vấn đề lý luận về đội ngũ văn nghệ sĩ, bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội như: Quan niệm, đặc điểm, vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ; quan niệm, nội dung, yêu cầu bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; Nghiên cứu, làm rõ quan niệm, nội dung, phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; Điều tra, khảo sát thực tiễn, đánh giá đúng thực trạng nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ; xác định nguyên nhân khách quan, chủ quan và những kinh nghiệm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; Dự báo những yếu tố tác động và yêu cầu nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội; Đề xuất và luận giải những giải pháp nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội thời gian tới.

Chương 2

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NÂNG CAO BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ CỦA ĐỘI NGŨ VĂN NGHỆ SĨ TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

2.1. Khái quát về các cơ quan, đơn vị có biên chế văn nghệ sĩ; đội ngũ văn nghệ sĩ và bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

2.1.1. Khái quát về các cơ quan, đơn vị có biên chế văn nghệ sĩ

Luận án khái quát về các thiết chế văn hóa, các cơ quan tham mưu, quản lý văn nghệ sĩ và tổ chức hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật của Quân đội. Bao gồm: Tạp chí Quốc phòng toàn dân; Tạp chí Văn nghệ Quân đội; Báo Quân đội nhân dân; Trung tâm Phát thanh - Truyền hình Quân đội; Điện ảnh Quân đội nhân dân; Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội; Các nhà văn hóa, câu lạc bộ; Hệ thống thư viện; Hệ thống đội chiếu phim; Hệ thống bảo tàng; Nhà truyền thống, phòng truyền thống; Phòng Hồ Chí Minh; Các đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp.

2.1.2. *Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam – Quan niệm, đặc điểm, vai trò*

2.1.2.1. Quan niệm đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Từ phân tích về văn nghệ sĩ, đội ngũ và phân loại văn nghệ sĩ trong Quân đội, tác giả luận án đưa ra khái niệm Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam là tập hợp những sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, được biên chế ở một số cơ quan, đơn vị trực thuộc Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, các quân chủng, binh chủng, quân khu, quân đoàn, sư đoàn, lữ đoàn, trung đoàn đủ quân, Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng, các tổng cục, học viện, trường sĩ

quan trực thuộc Bộ Quốc phòng, bộ chỉ huy quân sự tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các sư đoàn, lữ đoàn, trung đoàn đủ quân, có nhiệm vụ sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật có chất lượng, giá trị tư tưởng, nghệ thuật; tuyên truyền, giáo dục, phổ biến sâu rộng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức, nâng cao tinh thần yêu nước, ý chí chiến đấu của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân, xây dựng các cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện.

2.1.2.2. Đặc điểm đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội có những đặc điểm chung của văn nghệ sĩ nước ta, song, họ cũng có những nét đặc thù. Tiêu biểu là:

Một là, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội là những đồng chí trung thành với Tổ quốc, với Đảng, với Nhà nước và nhân dân;

Hai là, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội được tuyển chọn và đào tạo cơ bản trong và ngoài Quân đội;

Ba là, nội dung, phương thức hoạt động của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội gắn với nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và đời sống của bộ đội;

Bốn là, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội hoạt động trong môi trường có tính kỷ luật “tự giác, nghiêm minh”;

Năm là, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội có tinh thần đoàn kết, thống nhất trong nội bộ, gắn bó mật thiết với nhân dân.

2.1.2.3. Vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội góp phần tuyên truyền, phổ biến các giá trị văn hóa; làm cho cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội giác ngộ mục tiêu, lý tưởng cách mạng; nâng cao ý thức chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội và đời sống tinh thần cho bộ đội; *định hướng giá trị thẩm mỹ, xây dựng và hoàn thiện nhân cách người quân nhân cách mạng cho bộ đội*; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

2.1.3. Bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam - Quan niệm, cấu trúc, nội dung

2.1.3.1. Quan niệm bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Từ nghiên cứu, phân tích về bản lĩnh, chính trị, bản lĩnh chính trị, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội, tác giả luận án đưa ra quan niệm bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam là phẩm chất tiêu biểu của người quân nhân cách mạng, biểu hiện ở trình độ lý luận chính trị, sự kiên định ở mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; dũng khí đấu tranh không khoan nhượng chống các quan điểm và hành động sai trái, thù địch; sự trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và nhân dân; nhận thức, thái độ và hành vi chính trị đúng đắn; không mơ hồ, dao động trước mọi tình huống phức tạp và những thách thức ngặt nghèo về chính trị; năng lực quyết định độc lập, sáng tạo trong sáng tác, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật.

2.1.3.2. Cấu trúc bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam có cấu trúc, gồm: Tri thức khoa học chính trị và trình độ giác ngộ chính trị; thế giới quan khoa học và niềm tin chính trị; tình cảm chính trị và ý chí chính trị; năng lực chính trị.

2.1.3.3. Nội dung bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Nội dung bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam được thể hiện:

Một là, trình độ lý luận chính trị; sự kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội;

Hai là, dũng khí đấu tranh không khoan nhượng chống các quan điểm và hành động sai trái, thù địch;

Ba là, lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân;

Bốn là, tinh thần yêu nghề, trách nhiệm, tâm huyết trong sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn và quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Năm là, nhận thức, thái độ và hành vi chính trị; không mơ hồ, dao động trước mọi tình huống phức tạp và những thách thức ngặt nghèo về chính trị; năng lực quyết định độc lập, sáng tạo, đúng đắn các tình huống trong thực tiễn của đội ngũ văn nghệ sĩ.

2.2. Nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam – Quan niệm, nội dung, phương thức

2.2.1. Quan niệm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam là tổng thể các chủ trương, nội dung, cách thức, biện pháp của chủ thể, lực lượng tham gia tác động vào nhận thức, tình cảm, niềm tin, ý chí và hành vi của đội ngũ văn nghệ sĩ nhằm đưa bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ lên trình độ mới cao hơn, giúp họ luôn kiên định, vững vàng và hoàn thành tốt nhiệm vụ sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật.

2.2.2. Nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm:

Một là, nâng cao trình độ lý luận chính trị; sự kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội;

Hai là, nâng cao dũng khí đấu tranh không khoan nhượng chống các quan

điểm và hành động sai trái, thù địch;

Ba là, nâng cao lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân;

Bốn là, nâng cao tinh thần yêu nghề, trách nhiệm, tâm huyết trong sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn và quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Năm là, nâng cao nhận thức, thái độ và hành vi chính trị; không mơ hồ, dao động trước mọi tình huống phức tạp và những thách thức ngặt nghèo về chính trị; năng lực quyết định độc lập, sáng tạo, đúng đắn các tình huống trong thực tiễn của đội ngũ văn nghệ sĩ.

2.2.3. Phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm:

Một là, *thông qua công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng đối với đội ngũ văn nghệ sĩ và tổ chức các cuộc vận động, phong trào thi đua quyết thắng;*

Hai là, thông qua hoạt động sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Ba là, thông qua công tác quản lý, giáo dục đội ngũ văn nghệ sĩ;

Bốn là, bằng tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ văn nghệ sĩ; sinh hoạt và hoạt động của các tổ chức trong đơn vị;

Năm là, thông qua công tác kiểm tra, giám sát của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, cơ quan chính trị và ủy ban kiểm tra các cấp.

Chương 3

NÂNG CAO BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ CỦA ĐỘI NGŨ VĂN NGHỆ SĨ TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM - THỰC TRẠNG, NGUYÊN NHÂN VÀ KINH NGHIỆM

3.1. Thực trạng nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

3.1.1. Những ưu điểm

Nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Một là, nâng cao trình độ lý luận chính trị;

Hai là, nâng cao sự kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Ba là, nâng cao dũng khí đấu tranh không khoan nhượng chống các quan điểm và hành động sai trái, thù địch của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Bốn là, nâng cao lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Năm là, nâng cao tinh thần yêu nghề, trách nhiệm, tâm huyết trong sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Sáu là, nâng cao nhận thức, thái độ và hành vi chính trị; không mơ hồ, dao động trước mọi tình huống phức tạp và những thách thức ngặt nghèo về chính trị; năng lực quyết định độc lập, sáng tạo, đúng đắn các tình huống trong thực tiễn của đội ngũ văn nghệ sĩ.

Phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Một là, thông qua công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng đối với đội ngũ văn nghệ sĩ và tổ chức các cuộc vận động, phong trào thi đua quyết thắng;

Hai là, thông qua hoạt động sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá

các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Ba là, thông qua công tác quản lý, giáo dục đội ngũ văn nghệ sĩ;

Bốn là, bằng tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ văn nghệ sĩ; sinh hoạt và hoạt động của các tổ chức trong đơn vị;

Năm là, thông qua công tác kiểm tra, giám sát của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, cơ quan chính trị và ủy ban kiểm tra các cấp.

3.1.2. Những hạn chế, khuyết điểm

Nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Một là, nâng cao trình độ lý luận chính trị;

Hai là, nâng cao sự kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Ba là, nâng cao dũng khí đấu tranh không khoan nhượng chống các quan điểm và hành động sai trái, thù địch của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Bốn là, nâng cao lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Năm là, nâng cao tinh thần yêu nghề, trách nhiệm, tâm huyết trong sáng tác, sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Sáu là, nâng cao nhận thức, thái độ và hành vi chính trị; không mơ hồ, dao động trước mọi tình huống phức tạp và những thách thức ngặt nghèo về chính trị; năng lực quyết định độc lập, sáng tạo, đúng đắn các tình huống trong thực tiễn của đội ngũ văn nghệ sĩ.

Phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam:

Một là, thông qua công tác giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng đối với đội ngũ văn nghệ sĩ và tổ chức các cuộc vận động, phong trào thi đua quyết thắng;

Hai là, thông qua hoạt động sáng tạo, tuyên truyền, biểu diễn, quảng bá các tác phẩm và hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Ba là, thông qua công tác quản lý, giáo dục đội ngũ văn nghệ sĩ;

Bốn là, bằng tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ văn nghệ sĩ; sinh hoạt và hoạt động của các tổ chức trong đơn vị;

Năm là, thông qua công tác kiểm tra, giám sát của các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, cơ quan chính trị và ủy ban kiểm tra các cấp.

3.2. Nguyên nhân và kinh nghiệm

3.2.1. Nguyên nhân

3.2.1.1. Nguyên nhân ưu điểm

Tác giả luận án đề cập 03 nguyên nhân khách quan, gồm:

Một là, kết quả, thành tựu to lớn của công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, trong đó có lĩnh vực chính trị, tư tưởng và văn hóa, văn học, nghệ thuật;

Hai là, Đảng, Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng công tác văn hóa, văn học, nghệ thuật và chất lượng đội ngũ văn nghệ sĩ;

Ba là, những tác động, ảnh hưởng của tiến trình hội nhập quốc tế và sự phát triển của các ngành công nghiệp văn hóa.

Tác giả luận án đề cập 03 nguyên nhân chủ quan, gồm:

Một là, nhận thức, trách nhiệm và năng lực của các chủ thể, lực lượng tham gia nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội ngày càng được nâng cao;

Hai là, chất lượng đào tạo văn nghệ sĩ được nâng lên, đội ngũ văn nghệ sĩ được trang bị ngày càng tốt hơn về kiến thức chung và kiến thức chuyên ngành làm cơ sở để nâng cao bản lĩnh chính trị;

Ba là, sự nỗ lực, cố gắng phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ văn nghệ sĩ là nguyên nhân trực tiếp, quyết định nhất việc nâng cao bản lĩnh chính trị.

3.2.1.2. Nguyên nhân hạn chế, khuyết điểm

Tác giả luận án đề cập 02 nguyên nhân khách quan, gồm:

Một là, sự biến động phức tạp của tình hình thế giới, khu vực và âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch đối với cách mạng nước ta trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa;

Hai là, sự tác động của mặt trái cơ chế thị trường, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên tác động không nhỏ đến nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ.

Tác giả luận án đề cập 03 nguyên nhân chủ quan, gồm:

Một là, sự lãnh đạo, chỉ đạo của một số cấp ủy, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ chưa thường xuyên, liên tục;

Hai là, nhận thức về vị trí, ý nghĩa nâng cao bản lĩnh chính trị của một số văn nghệ sĩ chưa đầy đủ; việc tự rèn luyện bản lĩnh chính trị có văn nghệ sĩ chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ;

Ba là, việc phát huy vai trò của môi trường văn hóa trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ ở một số đơn vị có thời điểm chưa hiệu quả.

3.2.2. Những kinh nghiệm

Những kinh nghiệm được rút ra từ hoạt động nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm:

Một là, luôn giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy, tổ chức đảng và sự chỉ đạo, hướng dẫn của cơ quan chức năng các cấp trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Hai là, bám sát yêu cầu nhiệm vụ, coi trọng đổi mới nội dung, phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội;

Ba là, kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ với xây dựng tổ

chức đảng trong sạch, vững mạnh và tăng cường công tác quản lý đội ngũ văn nghệ sĩ trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội;

Bốn là, luôn phát huy tinh thần tích cực, tự giác của đội ngũ văn nghệ sĩ trong nâng cao bản lĩnh chính trị.

Chương 4

YÊU CẦU VÀ GIẢI PHÁP TIẾP TỤC NÂNG CAO BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ CỦA ĐỘI NGŨ VĂN NGHỆ SĨ TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM THỜI GIAN TỚI

4.1. Dự báo những yếu tố tác động và yêu cầu tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới

4.1.1. Dự báo những yếu tố tác động đến tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới

Những tác động thuận lợi đến tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm:

Một là, trên thế giới, xu thế hội nhập, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế chủ yếu;

Hai là, tình hình kinh tế, chính trị của đất nước ngày càng ổn định, quốc phòng, an ninh được tăng cường, văn hóa, xã hội có bước phát triển;

Ba là, Đảng, Nhà nước, Quân đội thường xuyên quan tâm chăm lo xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội;

Bốn là, nhu cầu thưởng thức và hưởng thụ văn hóa của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân ngày càng cao;

Năm là, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội không ngừng lớn mạnh, trưởng thành về mọi mặt.

Những tác động gây khó khăn, thách thức đến tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm:

Một là, tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và an ninh trên thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường;

Hai là, các thế lực thù địch tiếp tục lợi dụng văn hóa, văn học, nghệ thuật, đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội để chống phá cách mạng nước ta;

Ba là, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay đặt ra những yêu cầu mới đối với nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam;

Bốn là, mặt trái của nền kinh tế thị trường làm ảnh hưởng không nhỏ đến nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Năm là, mạng xã hội hằng ngày, hằng giờ tác động sâu sắc đến tâm tư, tình cảm cũng như mọi hoạt động của đội ngũ văn nghệ sĩ.

4.1.2. Yêu cầu tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới

Để tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam trong thời gian tới cần quán triệt và thực hiện các yêu cầu:

Một là, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội phải quán triệt quan điểm của Đảng về xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị;

Hai là, tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo và hướng dẫn của cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, cơ quan chính trị trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ;

Ba là, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, *đồng bộ, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ và thực tiễn từng cơ quan, đơn vị*;

Bốn là, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội phải thực hiện thắng lợi nhiệm vụ của các tổ chức và cá nhân;

Năm là, gắn nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ với phòng, chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch.

4.2. Những giải pháp tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ Quân đội nhân dân Việt Nam thời gian tới

4.2.1. Tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Đây là giải pháp cơ bản chi phối các giải pháp khác trong quá trình hình thành, phát triển và hoàn thiện bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội. Các chủ thể, lực lượng có liên quan đến việc nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội cần được quán triệt, học tập, nghiên cứu, triển khai thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, quy định, kết luận, hướng dẫn của Đảng. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho cán bộ, chiến sĩ, văn nghệ sĩ, trước hết là cấp ủy, cán bộ chủ trì, cán bộ chính trị các cơ quan, đơn vị về vai trò, tầm quan trọng của văn hóa, văn học, nghệ thuật, xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong giai đoạn hiện nay. Cơ quan chính trị các cấp tập trung hướng dẫn, chỉ đạo các cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy các cơ quan, đơn vị trong việc đổi mới nội dung, hình thức công tác giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng đối với nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội,.

4.2.2. Xác định đúng nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Xác định đúng nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam là giải pháp rất quan trọng, vì giải pháp này quy định phương thức cụ thể để nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội. Các cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy các cơ quan, đơn vị cụ thể hóa những nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ thành những nội dung, mục tiêu, chỉ tiêu phấn đấu trong nghị quyết, quy chế, quy định, chương trình, kế hoạch nhiệm kỳ, hằng năm, hằng tháng, bảo đảm sát yêu cầu nhiệm vụ và thực tiễn từng cơ quan, đơn vị. Tập trung xây dựng cho đội ngũ văn nghệ sĩ phát triển toàn diện về mọi mặt, trong đó xây dựng lập trường tư

tưởng vững vàng, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, tuyệt đối tin tưởng vào vai trò lãnh đạo của Đảng và sự nghiệp đổi mới, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; luôn sắc sảo, nhạy bén về chính trị. Phát huy vai trò của lực lượng nòng cốt, những văn nghệ sĩ tiêu biểu, những hoạt động văn hóa có giá trị, sức cuốn hút lớn, tích cực, chủ động tổ chức chặt chẽ đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch trong hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật.

4.2.3. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ là người trực tiếp đào tạo, bồi dưỡng, định hướng tư tưởng, nhận thức, truyền cảm hứng sáng tạo văn hóa, văn học, nghệ thuật và nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ. Để xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới, cần quán triệt và thực hiện tốt một số nội dung cơ bản sau: Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy các cơ quan, đơn vị đối với việc xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên; tích cực đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, giảng viên lĩnh vực văn hóa, văn học, nghệ thuật; đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp đào tạo cán bộ, giảng viên; đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội đối với đội ngũ cán bộ, giảng viên; thực hiện tốt công tác chính sách, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ cán bộ, giảng viên.

4.2.4. Phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Đây là một trong những giải pháp thể hiện sự cụ thể hóa quan điểm của Đảng về phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng trong Quân đội nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ.

Các cấp ủy, tổ chức đảng thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, bổ nhiệm và sử dụng đội ngũ văn nghệ sĩ. Cơ quan chính trị các cấp chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị quản lý văn nghệ sĩ tổ chức kiểm tra kế hoạch, đánh giá kết quả tự bồi dưỡng, tự rèn luyện của đội ngũ văn nghệ sĩ. Chính ủy, chính trị viên, chỉ huy cơ quan, đơn vị các cấp cần tập trung tham mưu giúp cấp ủy, tổ chức đảng các chủ trương, giải pháp lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ. Những văn nghệ sĩ giữ chức vụ lãnh đạo, chỉ huy, hoặc là người nổi tiếng thì đạt danh hiệu càng cao, thành tích càng nhiều, càng phải gương mẫu, nghiêm khắc với bản thân, tích cực tu dưỡng, rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị. Đội ngũ giảng viên cần chuẩn bị chu đáo giáo án, bài giảng, tổ chức thông qua chặt chẽ, thực luyện cẩn thận để làm chủ về nội dung, phương pháp giảng dạy. Văn nghệ sĩ ở các đoàn, đội, chi hội văn học, nghệ thuật cần duy trì thực hiện nghiêm nền nếp, chế độ, quy định.

Đội ngũ văn nghệ sĩ làm công tác xuất bản, lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật cần quán triệt, thực hiện tốt phương châm, bám sát thực tiễn và vận dụng tốt ba yếu tố: Tác giả, nghệ sĩ, công chúng. Văn nghệ sĩ ở các tổ chức quần chúng như đoàn thanh niên, công đoàn, phụ nữ. Các tổ chức này cần thường xuyên tổ chức thực hiện tốt chương trình hành động, các hoạt động phong trào cách mạng để giáo dục, rèn luyện và bồi dưỡng cho văn nghệ sĩ về mọi mặt.

4.2.5. Phát huy tính tích cực, tự giác của đội ngũ văn nghệ sĩ trong tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị

Đây là giải pháp rất quan trọng, thiết thực, có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội. Từng đồng chí xây dựng, triển khai thực hiện nghiêm túc kế hoạch tự bồi dưỡng, tự rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị. Đội ngũ văn nghệ sĩ cần học tập ở mọi lúc,

mọi nơi, trong cuộc sống cũng như trong công việc. Trong sinh hoạt, từng văn nghệ sĩ cần nghiêm túc tự phê bình và phê bình để phát huy những ưu điểm, kịp thời rút kinh nghiệm những việc chưa làm được trong triển khai thực hiện kế hoạch tự bồi dưỡng, tự rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị. Đối với bản tự kiểm điểm của cá nhân hàng năm nhất thiết phải có đánh giá kết quả đã đạt được, hạn chế, khuyết điểm, nguyên nhân hạn chế, khuyết điểm, bài học kinh nghiệm, phương hướng khắc phục những hạn chế, khuyết điểm trong tự bồi dưỡng, tự rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị gắn với đánh giá, xếp loại và khen thưởng tập thể, cá nhân.

4.2.6. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh gắn với việc đưa văn nghệ sĩ vào những điều kiện hoạt động có nhiều khó khăn, thử thách để rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị

Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh cho đội ngũ văn nghệ sĩ là hoạt động rất quan trọng, tạo điều kiện thuận lợi nhất để văn nghệ sĩ nâng cao bản lĩnh chính trị. Để xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh cho đội ngũ văn nghệ sĩ cần tập trung xây dựng môi trường chính trị tư tưởng mẫu mực, tiêu biểu; xây dựng tập thể quân nhân vững mạnh về mọi mặt; chăm lo xây dựng môi trường giáo dục, đào tạo văn nghệ sĩ trong sạch, lành mạnh; tiếp tục bổ sung, hoàn thiện các chế độ, chính sách, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ văn nghệ sĩ.

Đưa đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam vào những điều kiện hoạt động có nhiều khó khăn, thử thách để rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị. Đây là giải pháp có ý nghĩa thực tiễn, bảo đảm hiệu quả nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong giai đoạn cách mạng hiện nay. Lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần quan tâm giao nhiệm vụ phù hợp với khả năng của từng văn nghệ sĩ để họ có cơ hội khẳng định bản thân, rèn luyện bản lĩnh chính trị, ý chí quyết tâm hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Đồng thời, tạo điều kiện để đội ngũ văn nghệ sĩ đi học tập, công tác, nghiên cứu

thực tế ở đơn vị chủ lực, địa bàn vùng sâu, vùng xa. Cần đề cao vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong toàn quân nhằm hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi về mọi mặt để văn nghệ sĩ phấn đấu, rèn luyện, trưởng thành. Đồng thời, tiếp tục triển khai có hiệu quả các hội thi, cuộc thi, triển lãm, cuộc vận động sáng tác các tác phẩm văn hóa, văn học, nghệ thuật về đề tài lực lượng vũ trang, chiến tranh cách mạng, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và công cuộc bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

KẾT LUẬN

Những năm qua, có nhiều công trình khoa học trong nước và nước ngoài nghiên cứu về giáo dục chính trị, tư tưởng; xây dựng, bồi dưỡng, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Các công trình nghiên cứu có nội dung phong phú, hướng tiếp cận đa dạng. Tuy nhiên, dưới góc độ Khoa học Chính trị, ngành xây dựng Đảng và chính quyền Nhà nước, đến nay, chưa có công trình khoa học nào đi sâu nghiên cứu, luận giải một cách trực tiếp, cơ bản, toàn diện về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Do vậy, luận án là công trình nghiên cứu độc lập, không trùng lặp các công trình khoa học đã công bố.

Trên cơ sở nhận thức rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn về nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội, đề tài luận án đã khảo sát thực trạng nội dung, phương thức nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội thời gian vừa qua. Qua đó, đánh giá kết quả nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội trên hai mặt ưu điểm và hạn chế, khuyết điểm. Bên cạnh những ưu điểm, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội vẫn còn những hạn chế, khuyết điểm cần khắc phục trong thời gian tới. Hiểu được thực trạng nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội giúp các chủ thể, lực lượng phát huy tốt những điểm mạnh, khắc phục các mặt yếu, đánh giá đúng nguyên nhân, rút ra những kinh nghiệm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội.

Từ thực trạng, nguyên nhân, kinh nghiệm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội, luận án dự báo những yếu tố tác động và yêu cầu tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội thời gian tới. Những yếu tố tác động và yêu cầu tiếp tục nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội là cơ sở để luận án đề xuất 06 giải pháp nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội thời gian tiếp theo, như: Một là, tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng trong nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Hai là, xác định đúng nội dung nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Ba là, tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Bốn là, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội nhân dân Việt Nam. Năm là, phát huy tính tích cực, tự giác của đội ngũ văn nghệ sĩ trong tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện nâng cao bản lĩnh chính trị. Sáu là, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh gắn với việc đưa đội ngũ văn nghệ sĩ vào những điều kiện hoạt động có nhiều khó khăn, thử thách để rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị.

Nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội trực tiếp góp phần bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ phát triển toàn diện về mọi mặt; nâng cao chất lượng công tác huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu ở các cơ quan, đơn vị trong toàn quân, góp phần xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Tuy nhiên, nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ của Quân đội luôn có sự vận động, phát triển. Vì vậy, kết quả nghiên cứu của luận án mới chỉ là những đóng góp bước đầu, những vấn đề về bản lĩnh chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị của đội ngũ văn nghệ sĩ trong Quân đội rất cần sự tham gia nghiên cứu, bổ sung của các nhà khoa học.

**CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA NGHIÊN CỨU SINH
ĐÃ CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN**

1. Nguyễn Thành Vinh (2023), *Đội ngũ văn nghệ sĩ Quân đội học tập và rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị*, Tạp chí Lý luận Chính trị ngày 11/8/2023.
2. Nguyễn Thành Vinh (2023), *Nâng cao chất lượng đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị trên không gian mạng của đội ngũ văn nghệ sĩ Quân đội hiện nay*, Tạp chí Quản lý Nhà nước ngày 24/8/2023.
3. Nguyễn Thành Vinh (2024), *Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho đội ngũ văn nghệ sĩ Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội*, Tạp chí Lý luận Chính trị, Quân sự tháng 02/2024.